DAILY
اراده
د افغان نشراتي مرکز ملي ټلواکه ورځپانه

سال تاسیس ۱۳۷۹ هـ ش

سال سوم شماره هشتم
شماره مسلسل ۸۹
دوشنبه ۲۳ جدی ۱۳۸۱ هـ ش
۱۱ ذی القعده الحرام ۱۴۲۲ هـ ق
13 January 2003

PROPERTY OF ACKU
AFGHAN MEDIA RESOURCE CENTER A.M.R.C

اخراج دوصدوسی مهاجر افغان از آذربایجان

دولت آذربایجان طی دوسال اخیر دوصدوسی تبعه افغانستان را از آنکشور اخراج کرده که از جمله چهار نفر آن تا کنون مفقود الاثر میباشند. ریس اداره کمک های حقوقی به مهاجرین درکشور آذربایجان در روزنامه ریخه چاپ آنکشور اعلام داشت:

طی دوسال گذشته دوصدسی تن تبعه افغانستان طور غیر قانونی ازکشور آذربایجان اخراج گردیده اند. ارگانهای امنیتی آذربایجان شب هنگام واردخانه های مهاجرین افغان گردیده، آنها را توقیف وزندانی نموده وبعد ازگذشت چند ماه آنها را به کشور ایران جبرا" اخراج مینمایند که دراین گیروگرفت درسال ۲۰۰۲ به دلایلی مختلف مانع میلادي درمرز مشترک آذربایجان باایران چهار نفر اتباع افغانستان مفقود گردیده اند.

ریس کمک های حقوقی به مهاجرین در جمهوریت آذربایجان میگوید. حامیان حقوق بشر تلاش میورزند که به افغانهاییکه زندانی شده اند ملاقات نمایند اما ارگانهای امنیتی آذربایجان بازدید به آنها میگردند. وی تاکید مینماید که تعقیب وپیگر د افغانها مهاجر از چندین سال بدین طرف آغاز شده است در سالهای ۹۰ بعد از فروپاشی اتحاد شوروی جنگ میان ارمنستان وآذربایجان به سر منطقه قره باغ به اوجو شدت خود رسید که در ان جنگ آذربایجان بازنده وشکست خورد. قانون مهاجرت به خارجیان در آذربایجان اجازه میدهد در بدل یک مقدار پول معین سند مهاجرت بدهبنت بیاورند. اما ریس اداره کمک های حقوقی مهاجرین در آذربایجان میگوید ارگانهای امنیتی آذربایجان قانون مهاجرت را زیرپا گذاشته وافغانها را بطور غیر قانونی از کشور خود اخراج مینمایند.

ادامه تفتیش های اسلحه ملل متحد در عراق

مفتشین ملل متحد به تجسس اسلحه ممنوعه درد ومجتمع نظامی در حالی به روز شنبه پرداختند که بغداد تمرینات نظامی را برای اتخاذ ترتیبات در برابر جنگ احتمالی به راه انداخت.

ص - ۴

د قالینو د اوبدلو او ګنډلو پروژې مو فعاله کړی

زمونږ د ولایت د ښځو شورا د ښځو د وزارت په چوکاټ کې د میزان د میاشتې په نهمه تاسیس او مونږ د یوې نوې اداري په جوړولو پیل وکړ، ولایت د دفتر په برخه کې مونږ سره مرسته وکړه او د شورا د تاسیس څخه یوه میاشت وروسته یې د دفترونو تر څنګ د خپلو دفترونو څخه یو دفتر چې دولایت په محوطه کې پروت دی مونږ ته راکړ، همدا راز د میزونو، چوکیو او د دفتر د نورو لوازمو مرسته یې هم راسره وکړه.

پورتنې څرګندونې د ننګرهار ولایت د ښځو د شورا رئیسې محترمې فهیمې هدایت مجددي د ارادې د خبریال سره د یوې مرکې په ترڅ کې وکړې او زیاته یې کړه:

د امریکا ټولو پولیسي ادارو ته خبرداري

د متحده ایالاتو د فدرالي څیړنو اداري (FBI) په ټوله امریکا کې د پولیسو ادارو ته خبرداري ورکړي د ي چې د تاکسین په نامه وژونکو زهرو پسې څارنه وکړي. ۴_ مخ

هوګو چاویس له فوځ نه دکار اخیستې پریکړه کړې

د وینزویلا ولسمشر هوګو چاویس ګوابښ کړي چې د مخالفینو د یوې میاشتې د کار بندي د پای ته رسولو او د هیواد د اقتصاد د چلولو لپاره به د فوځ نه کار واخلي. ددغې اوږدې کار بندي له امله ددغه هیواد د تیلو کاروبار خورا زیانمن ټوي دي. ښاغلي

۴_ مخ

ټوني بلیر په اصلاحاتو ټینګار کوي

د برطانیې لومړي وزیر ټوني بلیر د هغو پلانونو په عملي کولو ټینګار کړي چې موخه یې په فلسطیني اداره کې د اصلاحاتو راوستل دي.

۴_ مخ

متحده ایالات خلیج ته پنځه دیرش زره نور عسکر لیږي

د امریکا متحده ایالات د فارس خلیج سیمې ته پنځه دیرش زره نور عسکر ورلیږي دا امر د تیرې جمعې په ورځ ټوي وو. او د هغو تیاریو، یوه برخه ده چې د عراق سره د احتمالي جګړې لپاره کیږي.

۴ _ مخ

د امریکا پـــه ســفارت کې مظبوعاتي کنفرانس

د امریکې د متحده ایالاتو د بهرنیو چارو د وزارت مرستیالې پاولا د بریانسکي د پنجشنبه په ورځ کابل کې د امریکا په سفارت کې یوه مظبوعاتي کنفرانس کې برخه واخسته. چې د کورنیو او بهرنیو خبریالانو په ګډون جوړ شوی و.

د امریکې د بهرنیو چارو د وزارت مرستیالې په داسې حال کې چې په افغانستان کې د امریکې سفیر هم حاضرو د خبریالانو ته وویل:

د امریکې متحده ایالات د افغاني ښځو د ژوند د سطحې د لوړوالی په خاطر په پام کې لري چې ددغه هیواد په خوارلسو ولایتونو کې د ښځو لپاره پرمختیایي پروژې جوړې کړي چې ددغو پروژو مجموعي لګښت به ۲.۵ ملیونو ډالرو ته ورسیږي.

نومورې زیاته کړه:

همدا راز به یو ملیون ډالر دافغانستان د ښځو د پوهې د لوړتیا لپاره په مصرف ورسیږي.

میرمن پاولا د بریانسکي په خپلو خبرو کې وویل:

همدا راز زمونږ په هڅه وکړو چې د افغانستان په ګوټ.

۴_ مخ

دلوی او پښتونکی خدای په نامه
سرمقاله

ازادی بیان را در کابل بشنید

در ازای یکسال گذشته ، در فضای نیمچه بازی که در کشور پدید آمد ، شماری از نشریه های که دم ازمبارزه برای دموکراسی و آزادی بیان میزنند در سیمای روزنامه وهفته نامه وماهنامه وفصلنامه ها ، درکنار نشریه های وابسته به حکومت ونهاد های اجتماعی ، فرهنگی وسیاسی کشور ، پدیدار شد ، که بیشترین در شهر کابل تراکم کرده اند.

این نشریه ها طبیعتا" نقش رابط میان مردم وحکومت را داشته ، که به تشخیص وتثبیت چالش ها و بیان راه حل ها: حکومت را ، درراستای ادعای ایجاد یک جامعه مرفه وآرام ویک کشور آبادان ومردم را، که خواهان وخواستار دقت وسرعت در عمل وتطبیق یکسان قوانین به دوراز هرگونه لغزش وبرتربینی از سوی حکومت اند. یاری میرسانند. درقبال آنچه گفته آمدیم ، محدودیت وتمرکز این نشریه ها ،درمحدوده کابل است وکمتر اتفاق می افتدکه نشریه های متذکره پا ازکابل فراتر نهاده وراهی ولایات کشور گردد که درمقایسه با کابل ازفضای بازکمتری برخوردارنبوده وحتی که بعضا درآنجاها اجرات وبرخوردها ،درهمان خوی وبوی دوران جنگ درجریان است.هرچندکه با استفاده ازجوکلی آزادي بیان،نشریه های با مهر آزادی وبیطرفی درپیشانی دراین یا آن ولایت کشور،قدکشک دارند ولی آن مجال وجرأت را درحدی نمی بینند که بتوانند نیازهای معلوماتی باشندگان محل را آزادانه پوشش کنند وخواسته های آنانرا درنشرات خویش بازتاب دهند.

بنا"برای رشد وبالنده گی وتصمیم اصل آزادی بیان ومتقاعد سازی آنانی که هنوزهم سعی دارند ،اصل آزادی بیان را به نفع خود ،دهان بندند ،لازمست نشریه های آزاد همزمان با پخش درکابل ،دردسترس سایر هموطنان ما،درولایات کشورقرار گیرندکه این دیگر نه تنها مسوولیت مسوولین همین نشریه هاست ، بلکه حکومت هم با توجه به ادعای رشد وتعمیم دموکراسی ،درقبال رسانیدن آن به مردم سراسر کشورمی تواند مسوولیت داشته باشد .

خانواده های شهدا ومعلولین دست خالی برگشت

وزارت شهدا ومعلولین طی اطلاعیه که شام پنجشنبه ۱۳۸۱/۱۰/۱۹ ازطریق رادیو افغانستان نشر گردیداعلان نمودکه این وزارت بخاطراحترام به خانواده شهدا ومعلولین برای هرنفرمبلغ ۵۰۰ افغانی راسرازفردا توزیع می نمایدبه اثر این اطلاعیه روز پنجشنبه هزاران معلول وخانواده شهید به معاونیت حقوقی وزارت شهدا ومعلولین سرازیرگردیدند

محمد عیسی یکتن ازمعلولین گفت ابتدا مسولین وزرات از طلاعیه متذکره اظهار بی اطلاعی نمودند ولی بعدا گفتند که دوروز بعد مراجعه نمائید

خیری گل یک زن پیچه سفید

ومادریک شهید .گفت از دحام مردم به حدی بود که نزدیک بود زیر پای شوم

بگفته وی معلولین وخانواده شهدا ازاین عمل وزارت شهدا ومعلولین اظهارنا رضایتی نمود واین عمل را توهین واذیت بی جای خودها وبی اعتباری وزارت شهداومعلولین خواندندمحترم حامد کرزی رئیس دولت انتقالی اسلامی افغانستان قبل از سفر به آلمان وبه مناسب حلول عید فطر مبلغ پنجصد افغانی را برای هرخانواده شهید ومعلول منظورفرموده بودندولی آن پروسه تا حال جامه عمل نپوشیده است

ص ۴

د ټولنې د حل وړ ستونزې

ص ۳

صحت برای همه

ص ۳

دلم از غم به درد است

ص ۴

د دفتر او د دفتر د لوازمو د برابرولو څخه وروسته مو د خپلې شورا د بېلابېلو څانګو د فعالولو او په دغه څانګو کې د کارکوونکو په ګمارلو پیل وکړ. او چې کله مو ددې کار څخه هم فراغت حاصل کړ. نو د قالین اوبدلو او د خیاطې څانګې مو هم د شورا په دفتر کې پرانستلې. زمونږ د خیاطی څانګه به د بېلابېلو دولتي ادارو. او موسسو څخه فرمایشونه تر لاسه کوي او د معینی اجورې په بدل کی به دهغوی کارونه سرته رسوي. په خواشینی سره چې مونږ د ځای د کموالی له کبله نشو کولای چې د شورا په دننه کې دغې څانګې ته شاګردان ومنو او یوازې اته کسه د خیاطې استادانې په دغه څانګه کې کار کوي. او څلور تنه استادانې بیا د قالینو د اوبدلو په برخه کې په کار بوختې دي.

همداراز په ننګرهار کې مو د کوندو. یتیمانو او بې وزلو سره د مرستې په خاطر د ننګرهار ولایت د پلان د ریاست په مرسته یوه سروی تر سره کړه. او د U.N.D.P په مرسته مو دوه کورسونه جوړ کړه. دغه کورسونه یو یې د ګندولو او بل یې د قالینو د اوبدلو دی.

د قالینو اوبدلو او ګنډلو پروژې مو فعاله کړې

نبونه کېږي په دغه کورس کې د زده کړې وخت دوه میاشتې او پنځلس ورځې دي. چې په دغه موده کې شاګردانو ته د ورځې دوه امریکایي ډالره او نبوونکو ته پنځه امریکایي ډالره ورکول کېږي. د زده کړې په پای کې یعنې دوه میاشتې او پنځلس ورځې وروسته به مونږ دغه فارغانو ته یو. یو ماشین. وطو او نور د ماشین هغه سامانونه چې د کار کولو په وخت کې هغې تر نظر لاندې یونیفورم جوړوي. چې په دې توګه به زمونږ د کورس شاګردان د یو منظم یونیفورم لرونکی وي.

زمونږ بل کورس چې د قالینو د اوبدلو دی د صحت عامی په څلورلاړې کې دی. دغه کورس همدا اوس سل تنه شاګردان لري چې د اتلس تنه استادانو له خوا شاګردانو ته د قالینو د اوبدلو په برخه کې زده کړه ورکول کېږي. مونږ په دغه کورس کې د قالینو د اوبدلو اتلس پاېې دستګاوې لرو چې په هره دستګاه کې د یوې استادې له خوا شپږو شاګردانو ته زده کړه ورکول کېږي. ددې کورس شاګردانو او استادانو ته هم لکه د ګنډلو د کورس د شاګردانو او استادانو په څېر دوه او پنځه ډاله د ورځې مدد معاش ورکول کېږي.

د ننګرهار د ښځو د شورا رئیسې ددې پوښتنې په ځواب کې چې په راتلونکی کې څه پروګرامونه په نظر کې لري وویل:

په راتلونکی کې غواړو چې د لاسي ګنډلو پروژه. د صابون جوړولو پروژه او د پودر جوړولو پروژه جوړه کړو. ددغو پروژو د مالي مرستې په هکله مو د U.N.D.P سره خبرې تر سره کړیدې. چې هغوی په دغو برخو کې د لازمې مرستې وعده راکړې او مونږ به انشاالله ډیر ژر په ننګرهار کې دغه پروژې هم فعالې کړو. ددغو پروژو په جوړولو سره به زمونږ یو زیات شمېر خویندو او میندو ته د کار کولو زمینه برابره شي او بېلابېلو برخو کې به د ښځو استعدادونه په کار واچول شي او په دې توګه به مونږ وکولای شو چې د ښځو موقف په ټولنه کې اوچت کړو. ځکه چې په اقتصادي برخو کې ښځو ته برخه ورکول په ښکاره په ټولنه کې د هغوی موقف لوړوي.

فهیمې هدایت مجددي زیاته کړه:

په پام کې لرو چې د ښاروالۍ څخه د ښځو د شورا د دفتر لپاره دولتي ځمکه تر لاسه کړو او دهغې د ودانې د مصارفو په هکله مو د یوې امریکایي موسسې (ریلیف) سره خبرې کړیدې. دغې موسسې ژمنه کړېده چې د ودانې د جوړولو ټول مصارف به په غاړه اخلي.

د ستونزو د حل واک باید ولرو

د نوروستونزو تر څنګ چې د کابل ښاریان ورسره مخ دی یوه هم د ترانسپورت ستونزه ده. ددې ستونزې په هکله ډېر څه ویل شویدي. خو داسې ښکاري چې ددغې برخې چارواکي د اورېدو غوږونه نه لري. او که د اورېدو غوږونه لري نو بیا خو داسې ښکاري چې ددغې ستونزې د حل او د کارونو د تر سره کولو صلاحیت او واک نلري.

دا منو چې د دوو لسیزو ناورین د هېواد ټولې برخې زیانمنې کړیدي او د ترانسپورت برخې هم جبران نه منونکی زیانونه لیدلی دی. خو دا ددې په معنی نه ده چې مونږ دې لاس تر زنې کښینو. او همدا خبره وکړو چې زمونږ هر څه وران او ویجاړ شویدي او بیا ورسره د وخت او زمان د کمښت خبره هم چې نن سبا د لوړ پورو چارواکو لپاره یو تکیه کلام او ځان ته د برائت ورکولو پلمه ګرځېدلی ده یو ځای کړو د توجه وړ خبره داده چې مونږ باید د موجودو امکاناتو څخه لازمه او په موقع ګټه پورته کړو. که د ملي بس موټرې د ښاریانو د وړلو راوړلو لپاره لږې دي نو بیا دې خصوصي سکتور دغه کار ته وهڅول شوی. او د ترانسپورت وزارت. ملي بس ریاست د کابل ښاروالۍ د ترافیکو ریاست او خصوصي سکتور دې په شریکه ددغې ستونزې د حل لپاره ګام پورته کړي. د ملي بس ریاست یوه یا دوې میاشتې مخکې دا خبره کړېوه چې تول فعال بسونه یې د ښار په مختلفو لینونو کې په کار اچولی او هغه بسونه چې ددغه کار جوګه نه دی هغه یې وزارتونو ته د ماموریتو د انتقال لپاره ورکړیدي، خو لکه چې لیدل کېږي اوس د ملي بس بسونه نه لیدل کېږي دا هغه وخت دی چې تول خلك د خپلو کورونو څخه د ښار خواته د خپلو ورځنیو چارو د ترسره کولو لپاره مخه کوي. او د بسونو په تم ځایونو کې داسې ګڼه ګوڼه وي چې سپین ږیري. ماشومان او ښځې خو هغه یو نیم تکسي او یا مینې بوس ته چې په تم ځای کې ودریږي د ورځې کېدو جرئت هم نشي کولای. همدا راز مازدیګر بیا همداسې چل وي. دا په دې معنی ده چې د سهار او مازدیګر له خوا چې د خلکو دتګ او راتګ وخت دي د ملي بس بسونه د ماموریتو او وزارتونو په خدمت کې وي. یو ځل بیا د ترانسپورت د وزارت او د ملي بس د ریاست پاملرنه دغې ستونزې ته را اړول غواړو او دوی کولای شي چې د ماموریتو د انتقال لپاره د خصوصي سکتور څخه لکه څنګه چې پخوا به ورځخه ګټه اخستل کېده. ګټه واخلي او د ملي بس بسونه دې د ښار بېلابېلو برخو ته د ښاریانو د وړلو. راوړلو لپاره باتور وګمارل شي.

احیای مجدد کودکستان

کودکستان محل کاروزارت شهدا ومعلولین بعد از بازسازی واحیای مجدد ازبودجه افغان بیسیم بعد ازظهردیروز به فعالیت مجدد خویش شروع نمود.

محترم عبدالله وردک وزیر شهدا ومعلولین وآقای ګاوین جفری دایرکتر منجر افغان بیسیم .کودکستان را باقطع نوار افتتاح وازاتاقهای شیرخوارګاه،پرورش اطفال ،طعام خانه وغیره بازدیدنمودند.

افغان بیسیم به ارزش بیش از (۲۵۰۰)دالر امریکایی معادل (۱۱۲۵۰۰)افغانی پول جدید را دراحیای مجددابن کودکستان به مصرف رسانده است .تمام لوازم کودکستان شامل چیرکت ها دوشک ها ،بالشت بازیچه های،اطفال ،فرش،ظرف ومواد خوراکه اکمال وبه اختیاراداره کودکستان ګذاشته شده است .

اتفاق و صمیمیت ملی

قسمت سوم

نوشته: ص. و

تهدید های مربوط به آینده واثرات آن براتفاق وصمیمیت ملي:

عده، نگران اندکه مبادا جامعه درمسیررسیدن به پیشرفت وترقی ،ارزشهای دینی به ،اخلاقی،وعنعنوی خودرا ازدست بدهد. حتی تشویش دارند که عده عمداً جامعه را به سوی بی‌دینی خواهند کشید.اینجاست که اعتمادروي ترقی طلبان نزد اینعده مردم ازبین رفته ویا جداُصدمه دیده است .این بی اعتمادی زمانی هم درعمل سبب اعمال متقابل دشمنانه گردیده وطبعاً به اتفاق وصمیمیت ملی ضرر میرساند.عده دیگری هراس دارند که مباداکشورزیر سلطه آنانی قرار گیرد که جامعه را به قهقرا برده ومردم رادر فقر،بدبختی وبی علمی نگهدارند.

برخی هم ترس ازاستبداد قومی ولسانی دارند ودرتلاش اند که تدابیری را روی دست گیرندتا آینده قوم وگروهشان تضمین گردد.

بعضی هم درمورد تعلیمات ابتدائی به لسان مادری وچگونگی لسان های ملی ورسمی دلهره دارند.

عده درهراس اند که قربانی ها نیکه درراه خدا(ج)ومیهن متقبل شده اند نه تنها اینکه تقدیرنشوند بلکه به حیث بهانه علیه شان وبرای مجازات شان به کاربرده شوند.

عده دیگری هم ازترس محرومیت ومحکومیت نمیخواهندازقدرت کناررروند وگروههائی هم به خاطرمحرومیت ازحقوقشان دردشمنی علنی قرار داشته ،بند وبست جنگ به منظور احقاق حقوق یا جنگ برای انتقام را می گیرند.

بررسی نگرانی های فوق الذکر سه نکته را برملا میسازد.

الف: درحالت کنونی سیستم وراهی وجودنداردکه به شکل قابل باور ودرچوکات قانون حقوق گروههارا محافظت وضمانت نماید.همچویک خلائی بسیاری ازگروهها درهراس انداخته است.بعضی ها ازین هراس به حمله ها پرداخته دیگرانرا محکوم نگهمیدارندوبرخی هم توان وامکانات خودرا درراه مدافعه سرمایه گذاری نموده وعده، هم احساس ناتوانی کرده گاهگاهی ازینجا وآنجا صدای شکایت بلند میکنند.

ب:میکانیزمي که مفاهمه صریح ومسالمت آمیز راممکن سازد وجودنداشته وبناءً گروههامجبوراند برای رفع هراس های خودازتدابیرخصوصی که بعضاً شکل دسایس علیه همدیگررا میگیرد ،استفاده میکنند.

حقوق دیگران نزدبسیاری ازافراد وگروههاوجودندارد .کارتنویری زیادی لازم است تامردم ازته دل چیزیکه به خودنمی پسندی به دیگران میپسندرا بپذیرندودرعمل شان انعکاس دهند.

تهدیدات به وحدت ملي مربوط گذشته:

وقتی شکایات ،ملامتی ها واتهامات مربوط به گذشته به دقت موردارزیابی قرارگیرند خصوصیات مشترک زیردرآنها به نظرمیخورد:

الف: تعدادقابل ملاحظه ادعاهاتنها یک جهت قضیه را منعکس میسازند.

مخصوصاً درحالاتیکه مظالم ازهردوطرف واقع شده اند ،مدعیان هرطرف تنها ازمظلومیت خودشکایت کرده مظلومیت طرف مقابل را به حساب نمیگیرند.

ب:برخی ازین ادعا به تحقیقات علمی وبیطرفانه ضرورت دارندتا ازمبالغه ها ویکجانبه گی ها منزه شوند.

ج: درادعاهای مربوط به بیست وچارسال اخیر،قضاوتهای یکجانبه،تاپه زدن های مبالغه آمیززیادبه نظر میخورد .مثلاً یک گروه تمام مسوولیت ها را برایران ،هند ،روسیه وطرفداران افغانی آن انداخته درحالیکه گروه دیگرتمام - آماده گی ذهنی برای پذیرش ملامتی ها را به دوش پاکستان،اعراب وطرفداران داخلی آن می اندازند ،به همین منوال ده ها مثال دیگر وجوددارند.همچویکجانبه گی ها موانع مهم درراه اتفاق وصمیمیت ملی هستند.

کشورهائیکه درجوارهم واقع اند گاهی به تناقض منافع روبرو میشوند وزمانی هم منافع شان ازیکدیگرتجزی ناپذیرمیگردند.ازجانب دیگر هرمملکت میخواهد خاطرش ازممالک همجوارمطمئن باشد وبه همین دلیل تلاش می ورزد تا ازانکشافات درهمسایه گي خود مطلع باشند.البته اینکار را ازطریق حضورعلنی (طي کملها)ویا مخفی (شبکه های جاسوسی به عمل مي آورند.انصافاً هم هرکشورحق دارد که ازمشکل احتمالی ایکه درهمسایه گی برایشان خلق شده مي تواند آگاهی داشته باشد .ازطرف دیگربرای رشد وپیشرفت اقتصادی ویا مجادله علیه مشکلات مشترک کشورهابه همکاری همدگر نیاز دارندکه این نیاز اگر ازطریق همسایه گی نیک واحترام متقابل برآورده نه گردد،نظربه اهمیت مسئله دست به مداخلات علنی ومخفی درامورهمدیگرمیزنندد لابل مشابه کشورهای منطقه وجهان را برهم متکی ویا به همدیگرمحتاج ساخته است.

ادامه دارد

صحت برای همه

د لیونې سپې د ناروغې د وقایې کمپاین

په دې وروستیو کې د عامې روغتیې وزارت د کابل ښاروالی، د نړۍ د روغتیایي سازمان (W.H.O) په مرسته د کوڅه ډبو سپو د محو کولو لپاره د کابل په ښار کې پراخ کمپاین پیل کړئ چې په دې اړه مو د عامې روغتیا وزارت د وقایوي طب ریاست د ساري ناروغیو د کنترول آمریت د څېړنې ډاکټر محمد نعیم "آبي" سره یوه مرکه کړې چې د لوستونکو په ډم ورته را اړوو.

نوموړي وایي چې تر اوسه پورې د کابل ښار په دوهمه، دریمه، څلورمه، پنځمه، اوومه او لسمه ناحیه کې دا پروګرام اجرا شوی او موږ وکولای شول دیوې میاشتې په موده کې څه ن څه ۱۰۰۰ سپي له منځه یوسو. او دا پروسه به دوه میاشتې نوره هم دوام وکړي. موږ د کوڅه ډبو سپو د له منځه وړلو کمپاین خکه پیل کړی څو چې وکولای شو د لیونې سپې ناروغي چې په دې وروستیو وختو کې ډېره شوې وه وځپه کړو. په دې کمپاین کې موږ د کوڅه ډبو سپو د له منځه وړلو نه سر ببره د واکسین پروګرام هم پیل کړی چې یو زیات شمیر کورنۍ سپي مو تر اوسه پورې واکسین کړی دی. موږ دا کمپاین د عامې روغتیې وزارت، کابل ښاروالي، د کرنې او مالدارۍ وزارت W.H.O د نړۍ روغتیایي سازمان او F.A.O د نړۍ خوراکي سازمان په مرسته پیل کړی دی. ډاکټر آبي ددې پوښتنې په خواب کې چې مخکې د لیونې سپې واکسین خکه پیل کړی څو چې مخکې د لیونې سپې ناروغي د انسان او د رمل په هېواد کې دننه نه و او ناروغان بهر ته ییول کېدل اوس حالت څه ډول دی وویل: اوس د نړۍ روغتیایي سازمان ډېره اندازه واکسین د عامې روغتیا وزارت په واک کې ورکړی دی او همدا اوس موږ ۱۰۰۰ ییر له واکسین په خپلو دیپوګانو کې لرو نو خکه دا ستونزه اوس حل شوی ده که چېرې زموږ هېوادوال د لیونې سپې د ناروغې له پیښو سره مخامخ کېږي نو ډېر ژر دې خپل زموږ صحي مرکزونو ته را ورسوي. ده په دې اړه چې له هېواد والو څخه مو هیله څه ده وویل: کله چې خلك زموږ تیمونه وینې باید همکاري ورسره وکړي. خني وخت یو شمېر کسان زموږ د کمپاین په بهیر کې خندا را منځ ته کوي او نه پرېږدي چې کوڅه ډب سپي ووژل شي. که چېرې لیونې سپي څوك وداړي نو دا ناروغي ساري ده کېدای شي ډېرو کسانو ته انتقال شي. خرنګه چې هغوا څو اوونې مخکې د کابل ښار د تایمنیو په سیمه کې پنځه څلویښت دغه راز پېښې ولیدل شوې او ان دري. څلور د مېرني پېښې هم هلته موجودې وې نو خکه نه تولو هېوادوالو او خلکو نه هیله کوو څو چې د کمپاین په بهیر کې او د هغه څخه وروسته زموږ سره مرسته وکړي څو دا ناروغي وقایه شي.

د رابعې بلخي روغتون یو څه موده وتړل شو

تېره اوونې دهېواد د خپرونو له لارې یوه خبرتیا خپره شوه چې ویل شوی وو د رابعې بلخي روغتون د ساختماني چارو له کبله وتړل شو او ناروغان دی نو موږې روغتون ته مراجعه نه کوي.

په دغه خبرتیا کې نه و وویل شوی چې تر نامعلومې مودې پورې دا روغتون د ناروغانو لپاره تړل شوی او ناروغان ددی روغتون پر ځای کوم بل روغتون ته مراجعه وکړي.

د رابعې بلخي روغتون هغه روغتون دی چې د کابل ښار په مرکز کې واقع دی او یواځې د ښځینه ناروغانو لپاره د معاینې او درملنې چارې سرته رسوي. دغه روغتون ته د ورځې له درې سوونه تر څلور سوو پورې ښځینه ناروغان ورتلل او په تېره بیا د ولادې او نسایي ځانګې ناروغان د روغتون د مناسب موقعیت له امله ژر ورسیدلای شول دا چې دا روغتون جوړېږي او د ودانولو چارې یې پر مخ ځي. دهر ښه کار دی خو دعامې روغتیا چارواکو ته په کاروه ووایي چې ددې روغتون کارکوونکی کوم روغتون کې روغتیایي چارې سرته رسوي او هم دا چې تر کومې مودې پورې به دا روغتون د ناروغانو پر مخ تړلی وي خو چې د ناروغانو ستونزه حل شوی وای

روغتیا

د انسان جسمي ذهني ټولیز او اقتصادي ښه والي ته روغتیا وایي

که چېرې نه پورتنیو برخو څخه یوه هم کمه وي بیا انسان روغ نه دی او ورځني چارې ښکته خکه چې ښایي یرمخ نه شي پیولای خکه روغتیایي نیمګړی ده.

روغتیا د الله ج نوی نعمت او تر دې پورته نعمت نه شته خکه په روغ حالت کې انسان د زوند ستونزې په اسانۍ سره له منځه وړلای شي. ښه فکر کولای شي او د کار کولو ښه توان او حوصله پیدا کولای شي چې د بدن روغوالي پکې زیاته اغیزه لري.

د بدن دروغ ساتلو لپاره یوهاتو پر درملونو سر ببره خپلې نورې لارې چارې هم په ګونه کړی دی. ابن سینا وایي "چې سپورت کوئ، درملو ته اړتیا نه لرئ".

سپورت زیات ډولونه لري چې هر تمرین یې د بدن د یوبلاپلو برخو په ښه ساتلو کې مرسته کوي ځکه منده وهل یا یلي ګرځېدل چې د بدن د وزن په کمولو او د بدن د غوڅوالي په مخنیوي کې مهم رول لري او دا سې نور.

ددې تر څنګ ځینو یوهاتو زیات او پر له پسې خواړه د بدن د روغتیې لپاره ټینګار کوي چې "د انسان روغتیا د هغه خواړو پر بنسټ ده چې هغه یې خوري" او په دې سبب وایي "چې د انسان روغتیا د هغه خواړو پر بنسټ ده چې هغه یې خوري".

که په ساده ډول تجربه کړو او وګورو چې کله موږ زیات خواړه و خورو او ګېده مو ډکه شي. نو بیا نه نه خایه پورته کېدای شو او نه په اسانۍ سره ساه اخیستلای شو نو یوهېرو چې زیات او پر له پسې خواړه بدن ته توان رسوي ښه دا ټل نه زیاتو او پر له پسې خوړو څخه خان وستو تر څو نه ځینو ناروغیو څخه بچ پاتې شو.

شیر پاچا

سگرت و تاثیرات سو آن بالای توانایی جنسی

آیا سگرت بر توانایی جنسی اثر نمی گذارد؟

هنگامیکه شواهد دانشمندان در ارتباط نزدیک بودن سگرت با توانایی جنسی در حال تمام بود گروه زیادی از دانشمندان متقاعد بودن که روابط نزدیک بین این دو وجود دارد.

یکی از این دانشمندان التون او چز داکتر ۷۶ ساله امریکایی است که در یکی از شفاخانه های ایالت نیو اورلیان بر ضد سگرت به مبارزه دست زده است. بر اساس مشاهدات وی عده، زیاد مریضان مبتلا به سرطان شش راسگرت کشان تشکیل میدهد.

در همان شفاخانه به اثبات رسید که سقوط توانایی جنسی مستقیما نتیجه دود سگرت بالای انسان است.

داکتر او چز می گوید: سگرت تنها در ایالات متحده امریکا سالانه در حدود ۳۶۰۰۰۰ انسان را به کام مرگ می کشاند. و متاسفانه هنوز هم تعداد از مردم به سوی دخانیات رو میاورند. ولی همین که به گروهی از معتادین فهماندم که دخانیات تاثیر ناگوار بالای توانایی جنسی وارد می کند آنها دفعتا از سگرت دست کشیدند.

یکی از پیشکامان تحقیقات در این زمینه داکتر کارل شیرن از پوهنتون هامبورگ است که بالای پنجهزار مرد آزمایش های انجام داده است و توصیه می کند که اگر میخواهید فرزندان سالم داشته باشد از سگرت دوری جوید.

مطالعات دیگری نیز در همین مسیر جریان دارد به طور مسال: "میکائیل بریگز" محیط شناس استرالیایی در یافته است که سگرت کشان از توانایی کمتر برخوردار اند. و کنار گذاشتن سگرت باعث افزایش توانایی جنسی آنها می گردد.

شواهد دیگری در بین خانم های سگرت کش بسیار درد ناک است. گویا سگرت آنان را از توانایی آبستن و زایش فرزندان سالم بدر می کند. داکتر نسایی مادری را که حمل داشت و حمل اول او عادی معلوم می شد ولی او را از کشیدن چار قطی سگرت در روز منع قرار داد. و همین که طفل وی به دنیا آمد بی جان بود.

در انگلستان بالای هفده هزار خانم مطالعه بعمل آمده و به اثبات رسید که در نیمه دوم حمل خانم ها سگرت تاثیر زیادی را مستقیما بالای طفل داخل بطن مادر وارد می کند.

باز هم تحقیقات داکتر او چز که مرد ۷۳ ساله را پس از ۴۵ سال از سگرت کشیدن منع کرد. دیده شد که نیروی روز افزون جنسی پیدا کرد.

داکتر فورت که سگرت را عامل ضعف توانایی جنسی میداند، میگوید که نتیجه آن کاهش اکسیجن خون و بر هم زدن تولید

هورمون وهمچنان نیکوتین به فرسودن مرکز هیجانات و نیروی جنسی میپردازد. و همین دخانیات است که توانایی شش ها و کار آنی دندان ها وتنفس سالم را ضربه میزند و فعالیت های جنسی را به رکود رو به رو می سازد.

دو دانشمند فرانسوی یکی داکتر سندرون و دیگری والری ماسون نیز بالای هفتاد مرد سگرت کش مطالعاتی انجام داده اند و به این نتیجه رسیده اند که در توانایی جنسی معتادین سگرت و سگرت نا کشان تفاوت زیاد به مشاهده رسیده است.

داکتری می‌گوید: اگر تنفسی شما کوتاه است یا خسته اید، یا از درد های عضله رنج میبرید یا در توانایی جنسی شما نقصان وجود دارد. پس از سگرت دوری جوید و از افزایش رضایت خود در آن ساحه ها مطمین شوید. چون که برف پیری بر سر بام هر انسان میبارد و آن گاه پشیمانی سودی ندارد.

حسیب نوری

ژوند

دانسان د بدن جوړښت

د انسان بدن د حجرو، انساجو او غړو څخه جوړ شوی چې دا غړی د انسان حیاتي فعالیتونه په دوامداره توګه سرته رسوي. د ژوندي انسان زړه، سږې، عضلات او نورې ټولې اجزاوي فعالیت کوي په بدن کې خواړه ویني ته جذبېږي چې بیا وروسته نسجونو او حجرو ته رسېږي په حجرو کې احتراق جاري وي او انرژي دوامداره جوړېږي او دا فعالیت د عمر تر پایه دوام لري.

اناتومي هغه پوهه ده چې د انسان د بدن د جوړښت څخه بحث کوي. اناتومي د بدن توته توته کولو ته وایي. د اناتومي پوهه په ببلابېلو برخو ویشل شوېده چې هره یوه برخه یې ببلې ببلې موضوع کاني څېړي د بیلګې په دول: د انسان بدن له ډېرو سیستمونو لکه عضلات، هډوکی، هضمي، تنفسي، بولي، عصبي او جنسي برخو څخه جوړشوی دي او د انسان د بدن هر غړی له کوچنیو ساختماني واحدونو او نسجونو څخه جوړ شوی دی.

د حجرې او انساجو اناتومي د هستولوژي په نامه سره یادېږي. داناتومي د پوهې هغه برخه چې د غړو د شکلونو او سیستمونو څخه بحث کوي د ګراس اناتومي په نامه سره یادېږي. د بیلابېلو ژوو د غړو اناتومیك جوړښت د چاپېریال سره د جوړ راتلنې (توافق) په لحاظ توپیر لري خو دا باید په یاد ولرو چې د نسجونو او حجرو اساسي جوړښت په تولو حیواناتو کې سره ورته دي.

د وزیر محمداکبر خان روغتون په هېواد کې یواځنۍ د هډوکو د ناروغیو د درملنې روغتون دی

د وزیر محمد اکبر خان روغتون په کال ۱۳۴۳ کې د سلو بسترونو په ظرفیت جوړ شو او په هېواد کې یواځینۍ د هډوکو د ناروغیو د درملنې روغتون ګڼل کېږي دغه تکې د نومونې روغتون مرستیال ډاکټر محمد نجیب حلیم څرګند کړ.

نومونې زیاتوي: د وزیر محمداکبر خان روغتون اوس دوه سوه پنځوس بستره لري چې په فني او اداري برخه کې څلور نیم سوه کسان په دغه روغتون کې په کار بوخت دی. چې له د ې ډلې نه ۱۲۰ تنه ډاکټران دی. دغه روغتون د اورتوپیدي، تروماتولوژي، عمومي جراحي، داخلي پارا کلنیك، اکسریز، لابراتوار او فیزوتراپي ځانګې لري. دغه روغتون ته د ورځې د درې سوو تنو په شاوخوا کې ناروغان مراجعه کوي چې له ځلوېښتو نه تر پنځوسو تنو پورې په روغتون کې بستریږي. او نور ناروغان له معاینې او له لازمو درملو له توصیې نه وروسته بهرته ځي. ددې روغتون ډاکټرانو داسې عملیات هم سرته رسولی چې تر اوسه پورې یې په هېواد کې ساری نه دی لیدل شوی ځرنګه چې څه موده مخکې ددې روغتون یوه ځوان ډاکټر د ناروغ له ګیدې نه یوه ډېره غټه د وینښتانو غوټه په جراحي عملیاتو سره راوویسته په دغه روغتون کې هر میاشت تر زرو تنو پورې ناروغان په جراحي او اورتوپیدي ځانګو کې د عملیاتو لاندې نیول کېږي. ددې روغتون تول کار کوونکی هېوادوالو ته د روغتیایي خدمتونو دوراندې کولو لپاره په تېره بیا د جراحي او د هډوکو په ځانګه کې چمتو دي.

زړه

درنو لوستونکو! زړه په بدن کې له ډېرو بنسټیزو غړو څخه ګڼل کېږي چې د ویني دوران له دې لارې تامینېږي د بدن ددې غړي وزن څه نا څه ۲۷۵ ګرامو ته رسېږي او څلور جوفه لري چې دوه د Ventricle او دوه Atrium په نامه یادېږي. د زړه داخلي طبقه له وینې سره مستقیم ارتباط لري او د یوې نازکې صفحې په ځېر د زړه د ټولو برخو داخلي سطحې پوښي. د زړه منځني برخه ډېره پرېږه ده چې اصلا د زړه د عضلي نه جوړه شوی او په هغه کې دوه ډوله عضلي حجرات وجود لري د زړه عضله پر یوه استنادي جوړښت باندې چې د زړه د اسکلیټ په نامه یادېږي ولاړه ده اود حلقو (مثلث) او پردو په شکل لیدل کېږي. شرایین هغه رګونه دي چې وینه د زړه څخه بدن ته انتقالوي او د جوړښت په لحاظ په دري کروپونو ویشل کېږي لوی شرایین. متوسط یا منځني شرایین. شریانچه Arteriolev وریدو نه وینه د بدن د غړو څخه زړه ته انتقالوي او عمومي جوړښت یې د شرایینو سره شباهت لري خو فرق یې دادی چې:

۱ـ د ورید د طبقاتو فرق په اسانۍ سره نه شي کېدلای.

۲ـ د ورید پوښ نظر شرایینو ته نازك وي. ۳ـ د ورید په پوښ کې عضلي الیاف او الاستیکي الیاف نظر شرایینو ته لږ دي. ۴ـ په شرایینو کې پرېږه طبقه وي څه نا څه د وجود ۷۰ فیصده وینه په ورېدونو کې ذخیره کېږي په همدې سبب د وینو د جریان په تنظیم کې ارزښتناکه ونډه لري. زړه په انسانانو کې د هر انسان د موټې په اندازه وي او د انسان د وجود یا بدن د سینې په کینه خوا کې ځای لري د ځینو انسانانو زړه بني خواته هم وي زړه په نورماله توګه په یوه دقیقه کې څه نا څه ۸۸ واره وینه وجود ته پمپوي د بدن ددې غړي په ساتنه کې باید ډېره پاملرنه وشي که چېرې زړه ودرېږي نو د بدن نور غړي کار نه شي کولای څکه وینه د زړه له لارې تول بدن ته لیږدول کېږي. په دې وروستیو وختونو کې د زړه د ناروغې ډېرې بېلګې لېدل شوی په تېره بیا په پرمختللي نړۍ کې دا ناروغي ډېره عامه شوی او ډېر کسان له منځه وړي. د درملنې په پرمختګ سره د زړه د ناروغیو سره د مبارزې لارې چارې هم ډېرې شوی او ان طب اوس کولای شي چې مصنوعي زړه جوړ او انسانانو ته پیوند کړي. دغه راز د یوه انسان زړه بل ته هم پیوندیدې شي. د زړه د ناروغیو د کمېدو لپاره پرهیز او د ډار او اندیښنې څخه لرې والی ډېره ښه لار بلل کېږي.

ازدوست بپرس که چرا می شکند!

تورخم ،آنجا که هنوز هم باید گریست واز بیداد یاران باید نالید.

تورخم، آنجا که هنوز هم باج گیران آنرا درکنترول دارند ودرهرقدمش افغانست که توهین ،تحقیر،تهدیدوبی آبروساخته می شود.

تورخم، آنجا که همه حواس موظفین آن وقف چاپیدن وقاپیدن است آنجا بی تفنگ وتفنگدار هردو با هروسیله ممکن درصدد دریافت پول است ،آنجاکسی هراسی ندارد، کسی نمی شرمد، چشم حیا آنجا کوراست، وجدان اصلا" درآنجا آوازی برنمی کند.

درهرقدم "بده "است که بجای "دریش"آنهم درروز روشن آدم را روی جاده میخکوب می کند ،وبجای نام "روز"باید پول بدهی وگذر کنی .

اینبا ر بعد دوماه تورخم را عبورمی کردم وهنوزخاطره گزارش دوماه پیش ذهنم را انباشته است، نوشته بودم درتورخم آبروی ما برباد می رود ،وامروزهم وضع به همان منوال است.یعنی دوماه گذشته وآب ازآبی تکان نخورده ،بازاراخاذی ها بگونه رشوه وراهگیری وحتی تگدی گرم گرم است.

درتورخم چورحکم می راند

دردقایقی که مرزرا عبورمی کردم از خودم می پرسیدم چرا؟چطوروضعیت یک ویکبار آنهم یکصدوهشتاد درجه تعییر کرده هنوزدرطلب پاسخ ذهنم را می کاویدم که "دریشم"دادندودیدم درخاک خودم ،درزمینی که ازآن خودم است کسی می گوید "کجا" ؟ بی محا با گفتم ،خانه، گفت دربیک چه داری؟ گفتم جامـه چند ، گفت :۱۵افغانی بده! گفتم :چرا ؟ گفت:محصول! گفتم : محصول جامه مستعمل وکهنه؟ گفت :بده ! گفتم :نمی دهم ! گفت :ازپدرت می گیرم ! گفتم : منم افغانم ببینم که چطورمی ستانی

ودراین میان چشمم به آقای دگروال غلام سخی خان "روغ لیونی"معاون کنترول تورخم افتادکه میشنید "کوتک"بدست بگومگوی مارا، من وتفنگ بدستی راکه بدون یونیفورم کمر به حق گیری بسته بود.هنوزروزنامه مچاله شده وحدت چاپ ۱۲جنوری پشاور دردستم بود که درآن آورد .برایم عجیب بود این آقا ادعا کرده است که در تورخم کسی رشوه نمی ستاند"اگر ما کسی را نظر به هدایت بزرگان عبور می دهیم بدین معنا نیست که ما رشوه گرفته ایم. ما اشخاصی را که مریض باشند ویا حامل پرزه بزرگان باشند بابسیار عزت واحترام به آنطرف عبور می دهیم ومسولین آنطرف هم باما همکاری می نمایند. بگومگواوج میگرفت طرف متوجه شد که دارد بازاراش کساد می شود زیرا به تعداد بیک داران افزوده می گردید. وشاید هم هر یک به پیروی از من صدا برمی آورد بنا" با نگاه های خشماگین رخصتم داد . شاید میدانست که در "بنادر"دیگر یعنی چند قدم جلوتر دیگری آماده است تا ها در این جا پایان نمی یابد. وقتی به اده رسیدی شارلتانی کراچی کشان را در می یابی آنجا متوجه میشوی که این کراچی کشان هم جز مافیای است که کنترول تورخم را در دست دارد. کراچی کشان از انتقال یک عدد بیک مسافری ناتوانی که آنهمه راه را پیمودن با متاعش دشوار می یابد از ۳۰-۵۰ افغانی طلب کرده می گوید که ۲۰ آنرا به مسولین امنیتی ، همزمان باحرکت کراچی دستی شان پرداخته اند.

ووقتی سوار موتر می شوی ، دریور در اولین لحظات حرکت خطاب به راکبین می گوید ، برادر ها کرایه (.....) است ومن از شما می ستانم. وظیفه او را اجرا کند، به هرترتیب در هر بیست تا پنجاه قدمی دستی بسویت دراز شده وتقاضا پول می کند وصاحبان این دست ها اکثرا" تفنگ به شانه ویا کوتکی به دست دارند.تا رسیدن به ایستگاه "اده" موتر های‌کابل در چندین محل باید تلاشی شوی و پول بپردازی بهر صورت جنجال اما فکرتان باشد اگر در پلچرخی کسی مقدارکرایه راپرسیدبرایش بگویدکه...پرداخته ایم کسی از کنارم صدا زد یعنی که هم پول اضافه تر بپردازیم وهم دروغ بگویم! این کجای مسلمانی است؟.بیچاره تنها ماننداز راکبین کسی به حمایت از او برنخاست و من آهسته برایش گفتم اگر از تو پرسیدند راستت را بگو در غیر آن سکوت کن زیرا این جمعی که حال از دریور متابعت می کنند ، واعتراض من وترا به بی پولی وسختی من وتو توجیه میدارند، هرکدام خود بخاطر ۲ افغانی حاضر اند شش ملاق بزنند. این ها از کاکگی پول اضافه نمی دهند، این جبن وترس است که ایشانرا مجبور ساخته است از بخت بیدار دریور امروز بیست ودوم جدی کسی در پلچرخی از چون وچند کرایه نپرسید ودریور هم با لبخند فاتحانه جمعی را که از تورخم تا کابل چاپیده بودند در " اده " جلال آباد از موترش پیاده ساخت ،گرچه از خودش هم در طول راه درچند محل بنام حق العبور، شاروالی ، تکس ترافیک وچه وچه مقادیر پول افغانی اخذ کرده بودند.

صلاح الدین

ع. سرگردان

دلم از غم به درد است

بیا بنگر زمستانم چه سرد است — دلم از غم به درد است
زمستان با غریبان در نبرد است — دلم از غم به درد است
خودم بیکار و جیبم خالی خالی — که دارم دل کشالی
تمام خانه بینی گرد گرد است — دلم از غم به درد است
به من گفتی که کشور انج و منج است — ز دالر کوه گنج است
کنون بینم به سان تخت نرد است — دلم از غم به درد است
تو میگویی ز انترنیت و موبایل — منم افتاده در فایل
بدین سان مفترق خود جمع و فرد است — دلم از غم به درد است
بگفتی راه امن و کار جور است — نه جنگ است و نه چور است
و لی آرامش ازین ملک طرد است — دلم از غم به درد است
به هر دفتر که رفتم از پی کار — شدم بیزار و بیزار
مقامات بر سرمن سرخ و زرد است — دلم از غم به درد است
ندارم واسطه نی پول رشوت — نه دستاویز قدرت
خدایا این چه رسم و کار کردست! — دلم از غم به درد است

محمد طاهر (فرهاد)

پوښتنه

زما د هر یوه اندام خالقه!
زما سپېځلي هنرمنده خدایه
نور نو تر ستونې راختلي یو موړ
له داسې ویني وینې ژونده خدایه(ج)
زما په زړه کې راشنه شوې ګیله
په یوه فریاد په یوه سوال اړوم
د چا له ویرې چې کافر مې نکړي
د زړه صدف کې پرې څوم کال اړوم
خو اوس یې وایمه په جاري وایم
ته د ماضي او حاله ښه خبر وې
تا د راتلونکي البوم پاڼې لیدي
د زمانې له تا له ښه خبر وې
تا چې لاسونه د بشر جوړول
تا ویل چې ماته به صمد ووایي
د تشهد په دې سپېځلي ګوته
یوازې ماته به احد ووایي
خو ستا بشر د تشهد په دې سپېځلي ګوته
څومره کاني کوي خپل ورونه وژني
تا ته احد تا ته صمد نه وایي
ستا بنده ګان، ستا امیدونه وژني
سپېځلي ربه! چې ناراضه نه شې
زما ګیله له په بدرنګه به وه
خو دا پوښتنه درنه بیا هم کوم
که د ماشي ګوته مو هېڅ نه وای
نو څنګه به وه؟

In this issue:

1) - do not avoid frankly speaking
2) - United States sends 35000 more troops to Persian Gulf
3) _ Health page
4) - Poem
5) - We should have the power to solve the problems
6) - We activate the carpet weaving projects
7) - National cordiality and alliance
8) - 230 Afghans have been expelled from Azerbaijan for last two years
9) - Martyrs and disables return empty handed from heir ministry

خبرداری....

وایي چې کیدلای شي دغه وژونکي زهر ترهګري ډلې استعمال کړي . د FBI دا خبرداري وروسته له هغې ورکړل شوي چې تیره اوني د لندن په یوه ودانې کې د رایسین په نامه زهر او یو لابراتوار موندل شوي وو .

د هوګو جاویس پرېکړه...

جاویس ویلي چې دي به د کار بندي د پاي ته رسولو په غرض له هري ممکني وسیلي نه کار واخلي او په دي کې به هغو شخصي کمپنیو ته د عسکرو لیږل هم شامل وي چې د کارګرو د کاربندۍ له امله په تپه دریدلي دي . ولسمشر فوځ ته امر کړي دي چې د تیلو سټري کمپنې تر خپلې قبضې لاندې راولي او مخالف کارګران یې د کار نه شړلي دي . دا خبرداري وروسته له هغې ورکړل شو چې د بانکونو او مارکیټونو کارګرانو خپله دوه ورځنۍ کاربندي پاي ته ورسوله . ویل کیږي چې دغو کارګرانو د تیلو کارګرانو د ملاتړ لپاره دا کار بندیز کړي وو .

تونی بلیر ټینګار کوي...

ښاغلي بلییر دا خبرې د هغې کنفرانس په اړه کړي دي چې په لندن کې د راتلونکې سه شنبې په ورځ کیدونکي دي . په دغه کنفرانس کې به د یاسر عرفات په اداره کې د اصلاحاتو په راوستلو خبرې کیږي . که څه هم اسراییل فلسطیني چارواکو د لندن کنفرانس ته د تګ څخه منع کوي خو د برطانیې یوه ویاند ویلي دي چې خبرې به د مهال ویش سره سمې شروع شي . اسراییلو د تل ابیب له خوا مرګي برید څخه وروسته د فلسطین مشران د لندن له خبرو منع کړي چې په دغه برید کې دوه ویشت تنه وژل شوي وو . خو د برطانیې د بهرنیو چارو وزیر جیک سټرا ویلي دي چې دوي له فلسطیني چارواکو سره د تیلفون په مټ غږیدلي تر څو د کیدونکي کنفرانس له مهال ویش خبر شي.

۳۵۰۰۰ عسکر استول کیږي

په عین وخت د ملګرو ملتونو د اتومي انرژۍ د خارنې د موسسې مشر محمد البرادي متحده ایالات دي ته هغولي دي چې وسله پلټونکو ته د نورو خانګرو خبرونو معلومات ورکړي . محمد البرادي د جمعې په ورځ د امریکایي لوړ پوړو چارواکو او د کانګرس له مشرانو سره لیده کاته درنودل البرادي ژورنالیستانو ته وویل چې نړیواله ټولنه د عراق له ناکامې نه چې خپل ځان له ممنوعه وسلو نه خلاص کړي ستړي شوي ده همدارنګه د اروپایي ټولنې مشرانو ویلي چې عراق سره جګړه حتمي نه ده او دجګړې هره پېړکړه باید د امنیت شورا نه پریښودل شي . د جرمني لومړي وزیر ویلي دي چې جرمني به په جګړه کې برخه واخلي حتي که د ملګرو ملتونو د امنیت شورا پې تائید هم وکړي

ادامه۶ تفتیش های اسلحه....

روزنامه های دولتی عراق به روز شنبه نوشتند .
تمرینات نظامی در اطراف واکناف کشور به غرض ترتیبات در برابر یک حمله احتمالی به قیادت ایالات متحده امریکا انجام یافته است.درعین زمان یک کشتی طیاره بردار برتانوی برای جابجا شدن درخلیج فارس از انگلستان بدان طرف حرکت کرده است.
برتانیه میگوید : این حرکت بخش از بزرگترین تعبیه بحری در ظرف بیست سال اخیر بشمارمیرود.

د امریکی د سفارت ...

ګوټ کې ډېر داسې پروژې په کار واچوو چې په ښلا ښلو برخو کې افغاني ښځې وروزل شي او تخصص تر لاسه کړي.
نوموړې د خپل سفر موخه د افغانستان د ښځو سره د روابطو تامین او دهغو سازمانونو او ادارو سره د اړیکو ټینګول دی چې په ښلاښلو برخو کې د ښځو لپاره کار او فعالیت کوي.
د مطبوعاتي کنفرانس په پای کې د امریکې د متحده ایالاتو د بهرنیو چارو د وزیر مرستیالی د خبریالانو پوښتنو ته ځوابونه وویل.

بدون شرح

اعتبار نه لري

د سلطان محمد د یارمحمد د ځوی د ننګرهار د ولایت اوسېدونکی د تابعیت تذکره او د موټر د چلولو لایسنس ورک شویدي نوموړی اسناد اعتبار نه لري.

ارادہ
د افغان دشرافتی مرکز خپرونه
موسس و صاحب امتیاز :حاجی سید داؤد
مدیر مسوول: ظهور افغان
سکرترمسوول: سید محمد "عاذل"
ارادہ در ویرایش و پیرایش مطالب دست باز دارد
آدرس: پروان مینه (سینمای بهارستان
سرک مسجد حاجی میر احمد)
تلیفون موبایل: ۰۷۰۲۲۴۷۸۷
ERADA Daily
Daily Independent Publication, Publisher: Afghan Media Resource Center
Fuonder: Haji Sayed Daud, Chief Editor: Zuhoor Afghan
Mobil Phone: 070224787
قیمت یك شماره ۲ افغانی
کمپوز و دیزاین: محمد جمیل امیری چاپ مطبعه مرکز نشرات افغان
اندیشه و عقاید مطرح شده از سوی نویسنده گان به خودشان مربوط است